

Jesaja 40 12-31 – Macht en Majesteit

- Lezing: Jesaja 40:12-31

¹²Wie heeft de wateren met holle hand omvat,
de hemel met zijn hand gemeten?
Wie heeft het stof van de aarde met een maatbeker afgepast?
Wie heeft de bergen gewogen op een weegschaal,
de heuvels met balans en gewichten?

¹³Wie heeft de geest van de HEER gemeten?
Heeft iemand Hem ooit raad gegeven?

¹⁴Wie raadpleegt Hij, wie biedt Hem inzicht?
Wie leidt Hem op de paden van het recht?
Wie leidt Hem naar kennis?
Wie toont Hem de weg van het inzicht?

¹⁵In zijn ogen zijn de volken
als een druppel in een emmer,
als een stofje op een weegschaal;
de eilanden weegt Hij als zandkorrels.

¹⁶Zelfs de Libanon levert te weinig hout,
te weinig wild voor een brandoffer.

¹⁷De volken betekenen niets in zijn ogen,
voor Hem zijn ze minder dan niets.

¹⁸Met wie wil je God vergelijken,
waarmee is Hij gelijk te stellen?

¹⁹Met een godenbeeld misschien?
Dat is door een ambachtsman gemaakt,
door een edelsmid overtrokken
met goud en zilverbleslag.

²⁰Met een beeld op een voetstuk?
Dat is maar een stuk hout dat niet vermolmt.
Iemand heeft het uitgekozen en een vakman gezocht
om een godenbeeld te maken dat niet omvalt.

²¹Weet je het niet? Heb je het niet gehoord?
Is het je niet van meet af aan verteld?
Is het niet al helder sinds de grondvesting van de wereld?

²²Hij troont boven de schijf van de aarde
– haar bewoners zijn als sprinkhanen –,
Hij spreidt de hemel uit als een doek,
spant hem uit als een tent om in te wonen.

²³Hij maakt vorsten nietig,
de leiders van de aarde onbeduidend:

²⁴nauwelijks zijn ze geplant, nauwelijks gezaaid,
nauwelijks hebben ze wortel geschoten,
of Hij blaast over hen, en ze verdorren
en de stormwind neemt hen op als kaf.

²⁵Met wie wil je Mij vergelijken, zegt de Heilige,
aan wie ben Ik gelijk te stellen?

²⁶Kijk omhoog: wie heeft dit alles geschapen?

Hij laat het leger sterren voltallig uitrukken,
Hij roept ze bij hun naam, een voor een;
door zijn kracht en onmetelijke grootheid
ontbreekt er niet één.

²⁷Jakob, waarom zeg je – Israël, waarom beweer je:

'Mijn weg blijft voor de HEER verborgen,
mijn God heeft geen oog voor mijn recht'?

²⁸Weet je het niet? Heb je het niet gehoord?

Een eeuwige God is de HEER,
schepper van de einden der aarde.

Hij wordt niet moe, Hij raakt niet uitgeput,
zijn inzicht is niet te doorgronden.

²⁹Hij geeft de vermoeide kracht,
de machteloze geeft Hij macht in overvloed.

³⁰Jongens worden moe en raken uitgeput,
zelfs jonge mannen struikelen,

³¹maar wie hoopt op de HEER krijgt nieuwe kracht:
hij slaat zijn vleugels uit als een adelaar,
hij loopt, maar wordt niet moe,
hij rent, maar raakt niet uitgeput.

Preek

Blauw gearceerd spreek ik tot de camera op ooghoogte

Lieve mensen,

Wat is het belangrijkste verschil tussen Vladimir Putin en Volodymyr Zelenskyy? Ze hebben dezelfde voornaam. Het belangrijkste verschil? Putin heeft veel macht, maar steeds minder gezag. Zelenskyy heeft minder macht, maar steeds meer gezag. Hoe zou dat komen?

Twee foto's maken dat duidelijk. Het zijn beide foto's van een overleg met hun minister van defensie:

Slide:

Voor macht mét gezag is nabijheid nodig. Dat je mensen in de ogen kijkt. En dat ze jou in de ogen kunnen kijken. Verbondenheid met de mensen over wie je gesteld bent.

En dát is het verwijt dat mensen in de tijd van Jesaja aan God maken. Dat Hij teveel op afstand blijft. Dat Hij zich teruggetrokken heeft in zijn veilige hemel. En dat hij zijn mensen aan hun lot overlaat. En dat is niet goed voor het vertrouwen. Dat zie je ook bij de Nederlandse regering. Bijvoorbeeld in de toeslagenaffaire. Maar ook als het gaat om Groningen. Beleid op afstand, een onbereikbare overheid. Die het contact met de dagelijkse realiteit verloren lijkt te hebben. Zeker in de ogen van de slachtoffers. En zomaar verliest de overheid gezag. Nou, dat is ook aan de hand in Jesaja's tijd.

Verwijten en verwijdering:

Slide: 'Mijn weg blijft voor de HEER verborgen, mijn God heeft geen oog voor mijn recht.'

Hoe gaat God om met deze woorden? Nou, het *lijkt* alsof Hij eerst een rare afslag neemt. In plaats van dat God gaat betogen dat Hij wél nabij is, gaat Hij juist zijn macht benadrukken. Het lijkt erop alsof hij de klagers nog eens extra op hun nummer wil zetten. Laten voelen hoe klein ze zijn.

Het zijn trouwens wel prachtige beschrijvingen. Vol beeldspraak, maar wat maakt onze God indruk. Zijn majesteit spat er vanaf. Al het water van de aarde past in de holte van zijn hand. Het stof van de aarde, waar de mens ook uit gemaakt is, het past volledig in Gods maatbeker. Bergen gewogen met een weegschaal. En als hij naar mensen kijkt: volken als een druppel in een emmer, een stofje op een weegschaal.

Zouden we misschien een handzamere God willen? Eentje waar we over kunnen beschikken? Dat proberen we altijd wel. In die tijd: maak een afgodsbeeld, dan kun je je godheid overal mee naar toe nemen. En ook in onze tijd proberen we ons leven controleerbaar te maken. Voor alles willen we een oplossing. We raken in paniek als iets groter is dan wij. En toch blijkt elke keer weer onze nietigheid. Of het nu in een pandemie is, in een storm of bij oorlogsgeweld.

En dat is wat God hier duidelijk maakt. Dat het juist *nodig* is, dat God groter is dan wat en wie ook. Dat het heilzaam is dat de Heer van hemel en aarde er bóven staat en alles in de hand heeft. Raak je in paniek van oorlogsdreiging? Lees dan wat er staat in ons hoofdstuk:

Slide: ²³Hij maakt vorsten nietig,
de leiders van de aarde onbeduidend:
²⁴nauwelijks zijn ze geplant, nauwelijks gezaaid,
nauwelijks hebben ze wortel geschoten,
of Hij blaast over hen, en ze verdorren
en de stormwind neemt hen op als kaf.

Jesaja zegt het hier: ben je bang, nu je weggevoerd bent naar verre oorden. Verdreven van huis en haard? Weet je het niet? Heb je het niet gehoord? Is het je niet van meet af aan verteld? Kijk omhoog in een heldere nacht. Laat het heelal tot je doordringen. Ik, zegt God, ken alle sterren bij name. Ik heb de hemel uitgespreid als een doek. Een eeuwige God is de HEER, schepper van de einden van de aarde.

En dat is het prachtige aan de macht van God. God is zó machtig, dat Hij het zich kan veroorloven om klein te zijn. Om juist heel kwetsbaar dicht bij mensen te komen. Als je zo onaantastbaar stevig in het zadel zit. Dan hoef je ook niet bang te zijn dat je er uit gewipt wordt. Niemand kan aan God tippen. Niemand kan hem ook maar een millimeter van zijn macht ontnemen.

Denk van nog even terug aan vorige week. Over de arm van God.

Slide: ¹⁰Ziehier God, de HEER!

Hij komt met kracht, zijn arm zal heersen.

Zijn loon heeft Hij bij zich, zijn beloning gaat voor Hem uit.

¹¹Als een herder weidt Hij zijn kudde:

zijn arm brengt de lammeren bijeen,

Hij vlijt ze tegen zijn borst, en zorgzaam leidt Hij de ooien.

Die arm is sterk. Beresterk! Hij komt met kracht. Tegelijk is die arm zacht. Knuffelzacht! Hij komt met zorg. Juist de kwetsbaren zijn bij hem veilig. Als een volk onder de voet gelopen wordt, ben je bij Hem aan het juiste adres. Met je gebed voor de onderdrukten. Omdat Hij in zijn kracht je niet alleen laat. Juist de grootheid van God maakt, dat Hij ook groots kan zijn. En het meest grootse is, dat je als machthebber klein kunt zijn. En dichtbij wilt komen. Juist dat geeft je naast macht ook gezag.

En daarom is het zo prachtig, dat God aan het einde van dit hoofdstuk ingrijpt. Hij geeft de vermoeide kracht, de machteloze geeft Hij macht in overvloed. Dat is hoe het bij onze God gaat. Hij draait de rollen om. Vele laatsten zullen de eersten zijn, vele eersten de laatsten. Woorden van Gods zoon. Jezus Christus. Juist in Hém komt God heel dichtbij. Kwetsbaar en klein maakt hij zich. Hij komt in jouw leven kijken. Van binnenuit. Onze God weet wat het is om mens te zijn. Om klein en kwetsbaar te zijn. Om veracht te worden. Vertrapt en verraden. Onderdrukt en gekwetst.

Dus God weet van jouw strijd. Van jouw zoektocht. Van jouw worsteling. Hij begrijpt het als jij zijn leiding ff kwijt bent. Als je niet ziet waar het heen moet. Hij komt concreet en dichtbij naar je toe. Hij zegt vandaag:

Slide: Wie hoopt op de HEER krijgt nieuwe kracht:

hij slaat zijn vleugels uit als een adelaar,

hij loopt, maar wordt niet moe,

hij rent, maar raakt niet uitgeput.

Dat zegt hij in brood en wijn. Daarmee wil hij je die kracht geven. Gewoon, in jouw kwetsbare leven. Je mag proeven dat de Heer je nabij wil zijn. Dat hij niet doof en blind is voor jouw omstandigheden. Hij weet van jouw vragen, van je moeiten. Ook van je blijdschap en je verlangen. Hij kent het mensenbestaan van binnenuit. Dat maakt God zo'n geweldige God. Hij misbruikt zijn enorme macht niet om je neer te drukken of weg te zetten. In zijn ogen is ieder mensenleven kostbaar. Ook dat van jou. We zingen het met psalm 72. Daarom verdient hij al ons respect, onze lof en dank en ons geloof. Omdat hij niet alleen machtig is, maar ook gezag heeft. Hij laat zich in de ogen kijken. En kijkt jou diep in je ziel. Een betrokken Heer. Met jou verbonden. Hij laat je niet alleen.

Amen